

Verksamhetsplan 2024

Tillsammans bidrar vi med lokala lösningar på globala utmaningar

Innehåll

Bakgrund.....	3
Biosfärområde Vindelälven-Juhtatähkä	3
Målgrupp	3
Visioner	3
Mål	3
Övergripande mål	4
Delmål och effektmål.....	4
Fokusområden.....	4
IMPA	5
Värdegrund och horisontella kriterier	5
Kansliets inplanerade personella resurser 2024	5
Verksamhetsplan 2024	6

Bakgrund

Verksamhetsplanen riktar sig i första hand till biosfärkansliets medarbetare, biosfärföreningens styrelse, arbetsgrupper och medlemmar samt biosfärområdets samverkanspartners och projekt, för att skapa livskvalitet och hållbar utveckling. Med livskvalitet menar vi att alla kan leva, uppleva, utvecklas och må bra i såväl stad som landsbygd.

Enligt det globala handlingsprogrammet Lima Action Plan (LAP) ska biosfärområden vara test – och modellområde för genomförandet av FN:s globala mål i Agenda 2030. Med avstamp i LAP har Biosfärområde Vindelälven-Juhtátahkka tagit fram en utvecklingsplan som gäller 2018–2024. Verksamhetsplanen 2024 utgår från utvecklingsplanen med tillhörande aktiviteter, mål och ansvarig.

Biosfärområde Vindelälven-Juhtátahkka

Biosfärområde Vindelälven-Juhtátahkka är såväl en ekonomisk förening som ett geografiskt område från fjäll till hav, i land och stad. Föreningens styrelse består av 17 ordinarie ledamöter och 14 suppleanter som representerar sammanlagt 25 olika organisationer.

Vi är verksamma inom hela Vindelälvens och Laisälvens avrinningsområde, inklusive Tavelsjöbygden till och med Umeälvens mynning. Området är en del av Sápmi och Arktis. Namnet Juhtátahkka betyder flyttled på umesamiska. Inom geografin bedrivs en rad olika näringar, däribland rennäring och andra areella näringar. Biosfärområdet är inte formellt en förvaltare av området, utan vår roll är att skapa förutsättningar och underlätta för andra att bidra till en hållbar samhällsutveckling. Vi arbetar på många olika sätt för att hitta lokala lösningar på globala utmaningar. Mer om det beskrivs under IMPA, värdegrund och horisontella kriterier.

Målgrupp

Målgruppen för Biosfärområde Vindelälven-Juhtátahkka är boende, företag, föreningar, potentiella inflyttare och besökare. De aktiviteter och insatser som planeras och genomförs i biosfärområdet utförs till största delen av de människor, organisationer, kommuner, myndigheter, företag, föreningar, stiftelser som ingår i biosfärområdet och där biosfärkansliets roll är att IMPA, se sidan 5.

Visioner

Föreningens vision: Att inspirera oss själva och världen att leva hållbart
Platsens vision: Rikt liv i Vindelälven-Juhtátahkka

Mål

Biosfärområdets övergripande mål och delmål bidrar till Lima Action Plans effektmål. Verksamhetsplanens aktiviteter utgår ifrån utvecklingsplanens fyra delmål med tillhörande effektmål

Övergripande mål

Det övergripande målet:

*Att tillsammans **bevara, utveckla och stödja** den rika och unika naturen och kulturen samt människors livskvalitet i Vindelälven-Juhtátahkka, så att alla kan leva, uppleva, utvecklas och må bra i såväl stad som landsbygd, idag och i framtiden.*

Delmål och effektmål

Delmål 1. Ett väl fungerande modellområde för hållbar utveckling

Effektmål 2024: Ökad kunskap om hållbar utveckling

Delmål 2. Biosfärområdet som en del i det nationella och internationella nätverket

Effektmål 2024: Kunskapsöverföring mellan biosfärområden i Sverige och Norden

Delmål 3. Goda externa samarbeten och långsiktig finansiering

Effektmål 2024: Bred medlems bas och stabil finansiering

Delmål 4. Omfattande, modern, öppen och transparent kommunikation, information och spridning av data

Effektmål 2024: Öka kännedom och engagemang om och för biosfärområdet

I det övergripande målet lyfts samtliga biosfärområdets tre huvudfunktioner: **BUS – bevara, utveckla, och stödja**

Bevara - Målet är att bidra till att bevara områdets rika och unika natur och kulturarv, främja restaurering av natur och kulturarv som skadats samt främja hållbart nyttjande av ekosystemtjänster

Utveckla - Målet är att främja en samhällsutveckling som är ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbar.

Stödja - Målet är att stödja forskning och praktik samt utgöra en brygga mellan vetenskapligt rön och lokal kunskap liksom dess tillämpning samt att bidra till det gemensamma lärandet för människor som bor, verkar och besöker området.

Fokusområden

Biosfärkansliet arbetar strategiskt mot uppsatta mål. Det operativa arbetet sker främst genom projekt och/eller arbetsgrupper.

- **Mångfald av kulturella uttryck** - kulturella och kreativa näringar
- **Besöksnäring och friluftsliv för alla** - bo, äta, göra
- **Utveckling av lokalsamhället** - evenemang, service, transport
- **Levande landskap** - jord- och skogsbruk, förädling och livsmedelsproduktion
- **Framgångsrik renskötsel** - rennäring, förädling och livsmedelsproduktion
- **Fiske i levande sjöar, vattendrag och hav** - fiske och fisketurism, förädling och livsmedelsproduktion

IMPA

Kansliets roll är att IMPA, det vill säga:

- vara en **Inspirationskälla**
- ha en **Mäklande funktion**, att koppla samman olika parter
- sprida goda exempel som utgör stöd i **Processer**
- Biosfärområdet tar rollen som neutral **Arena**, där olika intressen och konflikter kan mötas för att öka förståelsen för varandras ambitioner

Värdegrund och horisontella kriterier

När vi genomför olika aktiviteter och insatser tar vi stöd i vår värdegrund:

- Vi värdesätter och respekterar människor och natur
- Vi samspelar och bjuder in
- Vi utforskar nya sätt varje dag
- Vi är viktiga i ett större sammanhang

Aktiviteter och insatser genomförs av sex horisontella kriterier: Bred samverkan, lokalt engagemang och demokrati, mångfald, jämställdhet, lärande för hållbar utveckling och klimat

Personella resurser 2024

Färgerna i rutan representerar föreningsverksamhet, projekt och övriga uppdrag. Detta är ett sätt att tydliggöra vad som är föreningens verksamhet 2024 och vad som är projekt eller andra uppdrag. Målsättningen med projekt är att nå bestämda utvecklingsmål på ett effektivt och resursbesparande sätt. Projekt som arbetsform innebär att olika kompetenser samverkar för att nå väldefinierade mål inom en viss avgränsad tid och inom givna ramar.

Utöver projekt har föreningen två arbetsgrupper som stödjer kansliet. Handlingsgruppen består av minst en kommunal tjänsteperson från respektive kommun längs Älvdalen samt styrelsens arbetsutskott bestående av koordinator, styrelseordförande och ytterligare tre styrelsemedlemmar. Båda dessa arbetsgrupper träffas en gång per månad. Nedan presenteras kansliets funktioner och förväntade personella resurserna i procent.

Funktioner	Kansli / Föreningsverksamhet	Projektuppdrag	Övriga uppdrag / tjänsteköp
Biosfärkoordinator/ Verksamhetsledare	30%	70% - Arena för hållbar utveckling	
Projektsamordnare/ administratör	10%	90% - Arena för hållbar utveckling	
Kommunikatör		50% - Arena för hållbar utveckling	
IT			20% - Smaka på Vindelälven (jan-okt)
Foto & Filmare			40% - Smaka på Vindelälven (jan-aug)
Projektledare (Länsstyrelsen Västerbotten)			0% - Superb / Trees For mee

Verksamhetsplan 2024

Delmål 1. Ett väl fungerande modellområde för hållbar utveckling

Effektmål 2024: Ökad kunskap om hållbar utveckling

Insatser utvecklingsplanen 2018–2024	Aktiviteter 2024	Mätbara mål	Ansvarig	Klart
1.1 Bidrar aktivt till Agenda 2030 och globala miljööverenskommelser på ett sätt som kan mätas och skalas upp.	Egeninitierade projekt och projekt i samverkan	Projektets uppsatta mål 1.1.1 – 1.1.4	Se nedan	Q4
Pågående egeninitierade projekt	1.1.1 Arena för hållbar utveckling	Projektets uppsatta mål	Koordinator & handlingsgruppen	Q4
Pågående projektsamverkan (tjänsteköp/övrigt)	1.1.2 Gold of Lapland - Smaka på Vindelälven	Projektets uppsatta Mål för BVJ medverkan	GDL & BVJ i Samverkan	Q4
	1.1.3 Superb Biosfär-området utsett till testområde kopplat till storskalig restaurering av skog	Deltagande i rådgivande gruppen	Styrelse-ordförande & Superbs Projektledare	Q4
	1.1.4 Trees for mee Uppkomsten till projektet är klimatförändringen. Vi Projektet vill öka användningen av snabbväxande lövträd.	Deltagande i Referensgruppen	Superbs Projektledare	Q4
1.2 Etablerar lokala, nationella och internationella samarbeten för utveckling och genomförande av projekt som tillför kunskap om hållbar utveckling till förmån för lokalbefolkningen och för en hållbar utveckling.	1.2.1 Arena för hållbar utveckling	Projektets uppsatta mål	Koordinator	Q4
1.3 Biosfärområdet testar ekosystembaserad klimatanpassning.	1.3.1 Superb	Projektets uppsatta mål	Superbs Projektledare	Q4
1.4 Biosfärområdet bidrar till arbetet med att kommunicera, synliggöra och kartlägga ekosystemtjänster (EST) karaktäristiska för Vindelälven- Juhtatähkka Ekosystemtjänsterna är en resurs för attraktiviteten i området, som jobbskapare, som buffert mot klimatförändring etc.	1.4.1 Arena för hållbar utveckling	Minst 1 kommunikations insats	Kommunikatör	Q4
1.5 Biosfärområdets verksamhet och insatser stärks av forskning, lärande och praktisk kunskapsutveckling. Detta innebär etablerade samarbeten med universitet och högskolor som skapar utbildning och fortbildning som leder till kunskapsutveckling för biosfärområdets aktörer.	1.5.1 Arena för hållbar utveckling	Projektets uppsatta mål	Koordinator	Q4

1.6 Biosfärområdets verksamhet och insatser stärks av samarbeten med entreprenörer, företag och andra aktörer genom utbildning, tvärsektoriella samarbeten över kommungränser m.m.	1.6.1 Arena för hållbar utveckling	Projektets uppsatta mål	Koordinator	Q4
1.8 Värdegrunden för biosfärområdet integreras i strategier så som översiktsplaner, hållbarhetsplaner, samverkansplaner, klimatstrategier m.m	1.8.1 Implementering värdegrund in i styrelsens organisationer	Uppföljning & lärande	Styrelse ledamot	Q3
1.9 Biosfärorganisationen tar hänsyn till lokal kunskap och traditioner, inklusive samers arv och delaktighet.	1.9.1 Ska genomföra hela verksamheten.	Se delmål 1 – 4	Koordinator	Q4
1.10 Biosfärorganisationens arbete bygger på utvecklande- och lärandeprocesser genom samverkan.	1.10.1 Månatliga möten med styrelsens arbetsutskott	Följa arbetsordning	Koordinator (5 % av tjänst)	Q4
	1.10.2 Arena för hållbar utveckling	Projektets uppsatta mål	Koordinator	
1.11 Biosfärområdet utvecklas utifrån en årlig verksamhetsplan som tas fram av biosfärorganisationen.	1.11.1 Unesco 5 års-utvärdering vecka 20	Planera, genomföra och följa upp Unescobesök	Koordinator (3 % av tjänst)	Q3
	1.11.2 Uppdatera utvecklingsplan och ta fram verksamhetsplan 2025	2 planer	Koordinator (2 % av tjänst)	Q3

Delmål 2. Biosfärområdet som en del i det nationella och internationella nätverket

Effektmål 2024: Kunskapsöverföring mellan biosfärområden

Insatser utvecklingsplanen 2018–2024	Aktiviteter 2024	Mätbara mål	Ansvarig	Klart
2.1 Biosfärområdet är en aktiv del av världsnätverket av biosfärområden	2.1.1. Arena för hållbar utveckling	Projektets uppsatta mål	Koordinator	Q4
2.2 Verka för att aktörer i biosfärområdet (även utanför organisationen) får möjlighet att delta i workshops, utbildningar och aktiviteter.	2.2.1 Arena för hållbar utveckling	Projektets uppsatta mål	Kommunikatör	Q4
2.3 Människor från området ska ha möjlighet att ta del av och lära av hållbarhetsarbete i andra biosfärområden, nationellt och internationellt	2.3.1 Arena för hållbar utveckling	Projektets uppsatta mål	Kommunikatör	Q4
2.4 Biosfärorganisationen bidrar med goda exempel, inklusive forskning, på hållbar utveckling till MAB-nätverkens kommunikationsinsatser	2.4.1 Incheckningar skickas in skriftligt innan mötet. Utvald del/delar sprids vidare till andra	Minst 1 bidrag	Styrelsen	Q4

Delmål 3. Goda externa samarbeten och långsiktig finansiering
Effektmål 2024: Stabil finansiering

Insatser utvecklingsplanen 2018–2024	Aktiviteter 2024	Mätbara mål	Ansvarig	Klart
3.1 Biosfärorganisationen ser till att det finns en stabil och långsiktig finansiering med egna intäkter. Resurser mobiliseras genom externa medel och genom samarbeten med externa målgrupper som kan bidra till biosfärområdets mål	3.1.1 Säkrar den organisatoriska kapaciteten och finansiering.	Minst 400 000 Sek	Styrelsen	Q4
	3.1.2 Löpande ekonomi och administration samt följa styrelsens arbetsordning.	För styrelsen planera och genomföra en kompetens-utvecklingsdag Löpande bereda underlag till tre styrelsemöten och en årsstämma.	Koordinator (10 % av tjänst)	Q2 & Q4
	3.1.3 Löpande bevaka utlysningar av medel samt sköta administration- och medlemservice	För medlemmar förbereda och genomföra medlemsaktiviteter Löpande kansliarbete och på uppdrag skriva projektansökningar	Förenings-administratör (10 % av tjänst)	Q2 & Q4
	3.1.4 Verka för att vara en attraktiv arbetsgivare	Kvalitetssäkra verksamheten med stöd av SAM och APT möten	Koordinator (5 % av tjänst)	Q4
	3.1.5 Skapa och utveckla relationer	Ett nytt eller fördjupat samarbete. <i>Exempelvis gemensam forsknings-ansökan med akademien</i>	Koordinator (5 % av tjänst)	Q4
3.2 Biosfärorganisationen skapar transparenta och långsiktiga samarbeten mellan biosfärområdet och den privata sektorn.	3.2.1 Arena för hållbar utveckling	Projektets uppsatta mål	Koordinator	Q4
3.3 Biosfärområdet ingår i projekt och aktiviteter som finansieras av nationella och regionala finansiärer.	3.3.1 Se delmål 1	Se delmål 1	Koordinator	Q4
3.4 Varumärke och värdegrund för biosfärområdet används vid marknadsföring av varor och tjänster i enlighet med nationella riktlinjer.	3.4.1 Varje styrelseledamots egen organisation synliggör biosfärområdets logotyp	Logotypen synliggörs på 17 hemsidor och/eller på andra strategiska platser	Styrelsen	Q4

Delmål 4. Omfattande, modern, öppen och transparent kommunikation, information och spridning av data
Effektmål 2024: Öka kännedom om biosfärområdet

Insatser utvecklingsplanen 2018–2024	Aktiviteter 2024	Mätbara mål	Ansvarig	Klart
4.1 Biosfärororganisationen sprider goda exempel på hållbar utveckling från biosfärområdet.	4.1.1 Arena för hållbar utveckling	Projektets uppsatta mål	kommunikatör	Q4
4.2 Biosfärområdet tillgängliggör dokument, data och annat material digitalt på hemsidor.	4.2.1 Arena för hållbar utveckling	Projektets uppsatta mål	kommunikatör	Q4
4.3 Biosfärområdet har en kommunikationsstrategi och kommunicerar på ett lättbegripligt sätt	4.3.1 Årlig översyn av kommunikationsstrategin	1 översyn	Koordinator	Q1
4.4. Biosfärområdet använder sociala medier och modern informations- och kommunikationsteknik.	4.4.1 Arena för hållbar utveckling	Projektets uppsatta mål	kommunikatör	Q4

Huvudansvarig för verksamhetsplanen är styrelsen.

Operativt ansvarig och kontaktperson i alla frågor som rör verksamheten är
 Biosfärkoordinator / Verksamhetsledare
 Ann-Kristine Vinka.
ann-kristine.vinka@vindelalvenbiosfar.se
 Telefon: 0730-797903